

„A Vasút a gyermekekért”

Alapítvány

Dunakeszi Óvodája

**IRÁNYTŰ PEDAGÓGIAI
PROGRAM**

OM azonosító:037267

„Keresem minden gyermek sajátos titkát, és azt kérdezem,
hogyan segíthetném abban, hogy önmaga lehessen.”

(Janus Korczak)

Tartalomjegyzék:

1. Bevezetés	4
2. Gyermekkép, Óvodakép, Jövőkép	5
3. Az óvodai nevelés általános feladata	8
3.1. Az egészséges életmódra nevelés óvodánkban, egészségfejlesztő program	8
3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés	13
3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	16
4. Az óvodai élet megszervezésének elvei	17
4.1. Személyi feltételek	17
4.2. Tárgyi feltételek	17
4.3. Óvodai életünk szervezési feladatai	18
4.4. Kapcsolataink	22
4.5. Elégedettség mérés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5. Tevékenységformák, feladataink	25
5.1. Játék	25
5.2. Verselés, mesélés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	28
5.4. Rajzolás, mintázás, kézimunka	29
5.5. Mozgás	30
5.6. Külső világ tevékeny megismerése	31
5.7. Munka jellegű tevékenységek	34
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	36
6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	37
7. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése óvodánkban	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
7.1. Általános elvek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
7.2. A sajátos nevelési igényű gyermek sérülés specifikus fejlesztésének elvei	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
8. Az óvodapedagógusoktól elvárt követelmények a Kompetenciák (8/2013.I.30) EMMI rendelet alapján	40
9. Gyermekvédelem az óvodánkban	48
10. Érvényességi rendelkezések	50
11. Legitimációs záradék	51

1. Bevezetés

A kormány 363/2012. (XII.17.) rendelete alapján felülvizsgáltuk nevelési programunkat, és az alapprogram előírásait figyelembe véve elvégeztük a szükséges módosításokat.

Figyelmet fordítottunk azon szakmai igényekre, elvárásokra melyek óvodásaink harmonikus fejlődését elősegítik.

1998-ban készítettük el saját nevelési programunkat. A program közös gondolkodást, együtt dolgozást kívánt mindnyájunktól. Próbára tette szakmai tudásunkat, kritikai intelligenciánkat, döntési képességünket, önismeretünket.

2004-ben az újabb felülvizsgálat során egyrészt a törvényességi megfelelést, másrészt a tartalmi használhatóságot vettük figyelembe. Korszerűsítettünk tényeket, tapasztalatokat rögzítettünk. Megerősítést nyertünk abban, hogy programunk jól megvalósítható.

2010-ben a tartalmi pontosításra, a stilisztikai egyszerűsítésre figyeltünk.

2016-ban az elmúlt három év tapasztalata alapján tartalmát kiegészítjük. Játék és Gyermektánc tevékenységterületeket bővítjük, színesítjük.

Valamennyi felülvizsgálat átgondolásra készítette testületünket, viták, észrevételek során születtek döntések.

IRÁNYTŰ pedagógiai programunk ránk hasonlít.

Köszönet érte minden kollégának!

Dunakeszi, 2016.

2. Gyermekkép, Óvodakép, Jövőkép

Gyermekkép

Óvodánkban szeretetteljes gondoskodással tiszteletben tartjuk gyermekeink egyéniségét, emberi méltóságát és óvjuk minden fizikai és lelki erőszakkal szemben.

Nevelőmunkánk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az őket megillető jogok, szabadságok tiszteletben tartására törekedünk.

Biztosítjuk minden gyermek számára az egyformán magas színvonalú nevelést, az esetleges hátrányok csökkentését. Életkori szakaszonként – kis, középső és nagycsoportban – egyéneenként változó testi-lelki szükségletek biztosítása kiemelt feladatunk.

Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink énképe, önismerete erősödjön. Új értékeket, normákat, szabályokat éljenek meg. Épüljön be személyiségükbe a társakra, egymásra való odafigyelés, segítségnyújtás. Alapvető szokásrendszerek alakuljanak ki, alkalmazásuk váljon automatikussá.

Fejlődésüket segítjük a spontán és tervszerűen kialakított óvodai környezetükkel, a Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda feladatrendszerével.

Óvodakép

Óvodánk egyik intézménye annak az országos alapítványnak, melyet a MÁV hozott létre 1994-ben. Az alapítvány intézményeiben, óvodáiban magas színvonalú nevelőmunka folyik.

Az óvodánkat választó szülők alapítványi és étkezési díjat fizetnek, melynek összegéről az óvodavezető javaslata alapján a szülők közössége dönt.

Óvodánk 1974-ben épült, 150 férőhelyes, 6 csoportos, önálló főzőkonyhával rendelkező épület.

A Budapest – Szob vasútvonal és a 2. sz. főútvonal között helyezkedik el. Udvara ligetes, biztonságos játékeszközökkel felszerelt terület.

17 évig a Dunakeszi Járműjavító Üzem volt a fenntartónk, majd az országos alapítvány megalakulásáig a Budapesti MÁV Üzletigazgatóság működtette óvodánkat.

Az eltelt évek alatt nyugodt, kiegyensúlyozott nevelési elveink miatt váltunk népszerűvé a szülők körében. Olyan feltételeket teremtettünk, melyek biztosítják a biztonságos és egészséges környezetet. Gondosan összeállított napirenddel tettük lehetővé, hogy óvodásainknak megfelelő játékidő, pihenőidő, szabadidő, testmozgás álljon rendelkezésükre.

Nevelési céljaink:

- A gyermeki személyiség kibontakoztatása, tisztelet, szeretet, megbecsülés, bizalom gyakorlása.
- Olyan örömteli tevékenységek tervezése és megvalósítása melynek során önálló, aktív, kezdeményező, kiegyensúlyozott, fejlett mozgású gyerekeket nevelhetünk.
- A nyugodt, elmélyült szabad játék biztosítása, a jó és biztonságos közérzet megteremtése.
- A természetes helyzetekben való helyes és önálló viselkedés gyakorlása.
- A világban való eligazodás segítése az életkori és egyéni sajátosságok, illetve az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével.
- A beilleszkedéshez szükséges testi-lelki-szociális érettség kialakítása, az esetleges hátrányok csökkentése.
- Az egészséges életmód szokásrendszerének alakítása, megszilárdítása.
- Ha óvodánkba nemzetiséghez tartozó gyerekek kerülnek, akkor biztosítjuk multikulturális nevelés feladatait, az integrációt.
- Önálló arculatunk megteremtése a mindennapokban, környezetünkben, szellemiségünkben.

Nevelőmunkánk alapelvei:

- A családi nevelés elsődlegessége, a partnerkapcsolat kiépítése a gyermek meglévő tapasztalatira, élményeire, ismereteire építve.
- Szeretetteljes türelmes odafigyelés, elfogadás, udvariasság.
- A mással nem helyettesíthető játék elsődlegessége.
- Személyes kapcsolatokon keresztüli megismerés alapján az egyéni bánásmód érvényesítése.
- A közösségi nevelés szabályainak közvetítése.
- A környezettudatos magatartásra nevelés a fenntarthatóság érdekében.
- A gyermekek fejlődését szolgáló valós értékek közvetítése.
- A kapkodás és feszültségteremtő elemek kiküszöbölése.
- A megértő, együtt érző, de nem mindent elfogadó nevelői magatartás érvényesítése.
- Óvodánkban folyó nevelés magyar nyelven zajlik.

Fontosnak tartjuk: A tevékenységközpontú mindennapok megteremtését a gyermeki önállóságot, az érdeklődést, a nyitottságot, a kreativitást, a szociális érzékenységet, az örömet, a mosolyt, a bánat kifejezését, a tehetség kibontakoztatását.

Óvodánk 2,5 éves kortól a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magában foglaló örömteli tevékenységek tervezésével, megvalósításával zajlik, melynek során figyelembe vesszük a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényt.

Jövőkép

Továbbra is olyan intézmény szeretnénk lenni:

- amely ismert és elismert, mert színvonalas mindennapokat biztosít,
- ahol a szakmai meggyőződésünk alapján óvodánk továbbra is a felhőtlen gyermekkor színtere marad,
- ahol a céljaink megvalósításához folyamatosan jó minőségű munkát végzünk,
- ahol a munkatársak is biztonságban érezhetik magukat,
- ahol a vezetés elkötelezett a minőségfejlesztés iránt, ahol megteremtik azokat a feltételeket, melyben nyugodt körülmények között nevelhetjük óvodásainkat,
- ahol a munkatársak egyre magasabb szintű munka elvégzésére törekednek, folyamatosan képezik magukat,
- ahol az önálló arculat nemcsak a nevelési légkörben fogalmazódik meg, hanem megjelenik a mindennapokban, a környezetünkben, szellemiségünkben,
- ahol a megszerzett és összegyűjtött tapasztalatot, tudást átadjuk egymásnak,
- ahol lehetőség nyílik a dolgozók anyagi és erkölcsi elismerésére,
- ahol folyamatosan, a problémákat megbeszélve, lehetőségeinket figyelembe véve elégítjük ki az óvodahasználók igényeit, azt nyújtva, amit minőségben és mennyiségben ígértünk.

3. Az óvodai nevelés általános feladata

3.1. Az egészséges életmódra nevelés óvodánkban, egészségfejlesztő program

- Feladatunk egy egészségvédő rendszer kialakítása és működtetése, amely elősegíti a harmonikus lelki, test és értelmi fejlődést.
- Továbbá az egészséges életvitel a testi fejlődés megalapozása és elősegítése, a gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése, változatos örömteli tevékenységek biztosításával, higiénés szabályok betartásával.
- Hangsúlyt fektetünk a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtésére, portalanítására, fertőtlenítésére, zöld növények elhelyezésére, s megfelelő páratartalom biztosítására.

Nevelési elveink:

Testi, lelki, mentális egészség elve: Feladatunk egy olyan egészségvédő rendszer kialakítása és működtetése, amely elősegíti a harmonikus lelki testi és értelmi fejlődést. Ezen belül: egészséges életvitel, étkezés, mozgás, öltözködés, pihenés, testápolás szokásrendszer fejlesztése, belsővé válása változatos örömteli tevékenységek biztosításával, higiénikus szabályok betartatásával.

Társas kapcsolatok fejlesztésének elve: Olyan készségek kialakítása melyben:

- Képes szeretetre, mert őt is szeretik.
- Elfogad másokat, mert őt is elfogadják.
- Bízik önmagában, mert mi is bízunk benne.
- Érzelmileg kötődik családjához, óvodai közösségéhez, szülőföldjéhez. nemzetéhez.
- Óvja, védi környezetét, mert tudja, hogy az élet minden formája fontos.
- Eligazodik a világban, mert értelmes szabályok között él.
- Tevékeny, motivált, kezdeményező, mert módja van próbálkozni.
- Könnyen kommunikál, mert anyanyelvén szívesen beszél.
- Önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják.

Cselekvői ismeretszerzés biztosításának elve:

A párhuzamos tevékenységek biztosítása során legyenek képesek:

- A sokoldalú tapasztalat kreatív felhasználásra.
- Megszerzett ismeretek összekapcsolására, az összefüggések felismerésére.
- Kísérletezésekben, problémamegoldó helyzetekben való aktív együttműködésre.

Fenntarthatóság elve:

Teljes körű egészség fejlesztésünk akkor válik hatékonyá, ha az egész óvodai életünket áthatja:

- mert minden gyermek részt vesz benne,
- a nevelőtestület összehangolt munkája,
- megvalósul a felvilágosító tevékenység,
- mindenki betartja és betartatja a munka és balesetvédelmi előírásokat,
- feltárja és elhárítja a vészhelyzetet,
- bevonja a szülőket és más szervezeteket a programba.

Az egészséges életmód alakítása:

Az egészséges életmódra nevelés, évek óta óvodánk egyik legfontosabb feladata. A családok, ezáltal a gyerekek egészségi állapotát is befolyásolja életmódjuk, életvitelük. Feladatunk, hogy már kisgyermek korban biztosítsuk számukra az egészséges életmódot az óvodai

- életritmussal, párhuzamos tevékenységeket biztosító rugalmas napirenddel,
- korszerűsödő étkezéssel,
- szükség szerinti testápolással,
- réteges öltözéssel,
- mozgással, edzéssel, optimális terheléssel,
- pihenéssel, az ehhez kapcsolódó szokások alakításával, rögzítésével,
- egészség megőrzésével; betegség megelőzésével,
- egészséges és biztonságos környezet biztosításával,
- és az ehhez kapcsolódó szokások rögzítésével.

- Napirendünk kialakításánál figyelembe vettük az idejáró gyerekek szüleinek reggeli és délutáni érkezését. E két időpont közé helyeztük el – a folyamatos napirend keretein belül – az étkezések, és a pihenés idejét. Ezen kötött időpontok figyelembevételével, változatos tevékenységeket biztosítunk.

Egészséges táplálkozás

- A növekedés, a fejlődés egyik fontos feltétele az egészséges étkezés. Saját főzőkonyhánk van, így lehetőségünk van az étrend változatos, igényes összeállítására, a természetes alapanyagok felhasználására. Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához az OETI iránymutatását dietetikus szakember segítségével valósítjuk meg.

Az OETI iránymutatása az alapja a napi:

- nyersanyag- kiszabati útmutatónak ,
- a korcsoportonkénti napi energiaszükséglet táblázatának,
- az adagolási útmutatónak,
- az ajánlott sómennyiségnek,
- egyes élelmiszerekre vonatkozó előírások 10 napra vonatkozó lebontásának.

- Az utóbbi években egyre több az óvodába kerülést nem feltétlenül akadályozó, másságot mutató (allergia, krupp, lázgörcs, liszt- és tejérzékeny) gyerekek száma. Ételallergiás gyermekek étkeztetését speciális étrend megrendelésével, óvodánkba szállíttatással biztosítjuk. A napi étrendünket friss gyümölcscsel, zöldséggel, magvakkal egészítjük ki. A napi folyadék bevitelt tisztított vízzel folyamatosan biztosítjuk.

Mindennapos testedzés, testmozgás

Az egészségfejlesztő programunk célja óvodásaink egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítése rendszeres mozgás lehetőségének biztosításával, a mozgáskultúra megalapozásával a motorosképeségek fejlesztésével. A testedzés mellett fontos feladatunk a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése. A sikeresen elvégzett örömet adó mozgások növelik a hatékonyság érzését, elősegítik az 'önkontrollt' , segítik az összpontosítást, a kitartást, a figyelemkoncentrációt és az erőfeszítésre törekvést.

A mozgásfejlesztés lehetőségei:

- szabadjáték során kötetlen, természetes játékos mozgás közben,
- a testnevelés foglalkozások során,
- a mindennapi testnevelés alkalmával,

- mozgások tevékenységek során' udvarkör' futás, trambulin, járműpark használat, téli mozgás kihasználása.

Kiemelt feladatunk a pozitív megerősítés, az egyéni képességek egyéni szükségletek figyelembe vétele, a mobil játékeszközök biztonságos használatának életkori szinten történő megismertetése.

Szülők bevonása a mozgásos tevékenységekbe, sportnap, egészségvédelmi tevékenységek szervezése (egészség hét, egészségügyi szakemberek meghívása)

- Barátságos, esztétikus, biztonságos környezetet teremtünk a mindennapi mozgáshoz, testedzéshez. Óvodánk udvara, fedett sportpályája és tornaterme biztosítja a spontán és szervezett mozgások balesetmentes levezetését. Udvarunkon természetes anyagból készült játékszerek vannak, melyek segítik a függés, mászás, egyensúlyozás gyakorlását. A környezetünk védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat naponta ápoljuk, gyakoroljuk.

Testi, lelki, mentális egészség fejlesztése

Célunk, hogy elősegítsük a kiegyensúlyozott fejlődést testben és lélekben egyaránt, segítsük a környezethez történő alkalmazkodást, a pozitív személyiségfejlődést.

Egészséges lesz testileg, ha

- életmódja egészsége, mert az őt irányító felnőttek erre különös gondot fordítanak együttműködésükkel,
- sokat változatosan, kedvére mozoghat, mert lételeme a mozgás,
- edzett, motorikusan fejlett, mert kipróbálhatja magát, hogy mire képes.

Egészséges lesz lelkileg, szellemileg, ha

- képes szeretetre, mert őt is szeretik,
- elfogad másokat, mert őt is elfogadják,
- bízik önmagában, mert mi is bízunk benne,
- érzelmileg kötődik családjához, óvodai közösségéhez, szülőföldjéhez, nemzetéhez,
- óvja, védi környezetét, mert tudja, a élet minden formája érték,
- eligazodik a világ dolgaiban, mert értelmes szabályok között él,
- tevékeny, motivált, kezdeményező, mert módja van próbálkozni,

- könnyen kommunikál, gondolatait mások számára érthetően fogalmazza meg, mert anyanyelvén szívesen beszél,
- önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják.

„ *Legyél , aki vagy és én ebben támogatlak!*” *Vekerdy Tamás*

Bekapcsolódtunk az országos OVI-ZSARU programba, melynek szituációs játékaik jelentősen segítik a pozitív hozzáállás átélését, a döntési helyzetek gyakorlását. Amennyiben bántalmazást, vagy deiváns viselkedés formákat tapasztalunk esetszegbeszélést szevezünk, melynek célje azon okok feltárása, melyek a sajátos viselkedésformához vezetnek.

A gyemekek egészségének védelme érdekében az óvodában megbetegedett gyemeket fokozott gondoskodással – a szülő érkezéséig- elkülönítjük.

Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás

Gyemekbaleset fogalma: Minden olyan baleset, mely óvodidő alatt történik. Nkt. 4 §. 10 pontja szerint a gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programokra is vonatkozik.

Feladatunk:

- Biztonságos környezet megteremtése.
- Intézményi védő-óvó előírások alapidokumentumokban való rögzítése. Baleset esetén az eljárás protokollját az SZMSZ 13.2 pontja rögzíti.

Személyi és környezeti higiénia fejlesztése

- A jól fejlődő. egészséges, boldog gyemeknek egészséges ételre, tiszta levegőre, tiszta vízre, testi-lelki biztonságra, érzelmi intimitásra, mondókázásra, éneklésre, utánozható mintákra beszédben és cselekvésben, mozgásigényének kielégítésére van szüksége. A család mellett az óvodának is nagy szerepe van mindezek magvalósulásában.
- Megismerve az otthonról hozott szokásokat, törekedünk az általános higiéniai szokások kialakítására, a tisztaság iránti igény fokozására. Nagy gondot fordítunk a szájhigiénia, haj, érzékszervek ápolására, a testi képességek fejlődéséhez. További higiénés feladat a kézmosás szokássá fejlesztése, saját felszerelés használat.

- Óvodánk védőnője rendszeresen látogatja gyermekeinket. Prevenciós feladatokat is ellát.
- A kényelmes, réteges öltözködésről már a gyermekek óvodai beiratkozását követő szülői kör beszélgetésen szót ejtünk. Arra törekedünk, hogy egyéni igényüket, szükségleteiket önmaguk ismerjék fel és elégítsék ki az öltözködés területén. Vigyázzanak öltözőszekrényük, környezetük rendjére.
- Az egészséges növekedés, fejlődés feltétele az alvás és a pihenés is. Biztosítjuk a nyugodt pihenés feltételeit, a nyugodt légkört, melyben figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat és igényeket is (alvótárs, mese, ének, zenehallgatás). Mindezek fontosságára rendszeresen felhívjuk a szülők figyelmét. Évről évre tapasztaljuk, hogy az otthoni napirend kialakulatlansága miatt sok kisgyerek nem pihen eleget. Szükség esetén tanácsot adunk a családoknak, segítve az otthoni napirend kialakítását.
- A környezeti higiénia nevelés magába foglalja az óvodánk tisztaságának megóvását, esztétikáját- a termék szellőztetését, az ivóvíz higiéniaját, a korszerű fűtés és világítás biztosítását, az udvar tisztántartását, bokrok, fák, gyümölcsfák, a füves terület növelését, a locsolórendszer korszerűsítését.

Mindezek nagy jelentőségűek óvodásaink személyiségfejlesztésében. Az egészség alapvető érték, nagy kincs, vigyáznunk kell rá!

„Képesé kell tenni az embereket arra, hogy saját egészségük érdekében aktívan cselekedjenek.” (Dzsakartai Nyilatkozat -1997.)

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

A kisgyermekkor az érzelmek dominanciája jellemzi. Ezért elengedhetetlen, hogy a befogadástól az óvodáskor végéig érzelmi biztonságot, derűs szeretetteljes légkört alakítsunk ki. Olyan alaphangulat megteremtésére törekedünk, amelyben kiteljesítheti legjobb önmagát, játékra, cselekvésre, kapcsolatteremtésre kap ösztönzést.

Nevelőmunkánk alapja a bizalom. Kialakítása, fenntartása fontos feladatunk. A szülők bizalmának megnyerését szolgálja a beiratkozás előtti tájékoztató beszélgetés, tartalmas mindennapjaink bemutatása.

Örömteli, változatos tevékenységekkel alakítjuk a kölcsönös bizalmat, mely segíti az énkép, az önismeret alakulását. Óvodásaink új értékeket, szabályokat ismernek meg, melyek beépülnek személyiségükbe. Az egymásra való odafigyeléssel, egymást keresztnéven

szólítással, az érdeklődés felkeltésével és fenntartásával alapvető szociális szokásrendszer kiépítésével erősítjük a kapcsolatteremtés képességét.

Óvodai életünk a közös tevékenységek színtere. A közös élményekre épülő mindennapjaink célja, hogy kialakítsuk viselkedésükben azokat a készségeket, melyekre felnőttként szükségük lehet. Igyekszünk megtanítani őket a türelemre, megértésre hogy hogyan szeressenek másokat, illetve szeretessék meg magukat. Erősítjük önkifejező és önértékesítő törekvéseiket, az örülni tudást, az egymás eredményének elismerését, az udvariasságot, a figyelmességet, segítőkészséget, a helyes kiemelését, a dicséret gyakorlását.

Segítjük őket abban, hogy igyekezzenek legyőzni az akadályokat, konfliktushelyzetben egyezkedjenek társaikkal. Ismerjék fel a jót, a rosszat, az igazságot, a segítőkészséget, az együttérzést.

Minden csoportunknak van neve, szimbóluma, hagyománya, ami a sajátosságait jelzi, és erősíti az összetartozást, ragaszkodást csoportjukhoz, az óvodához.

Erősítjük a szülőföldhöz való kötődést, a hazaszeretetet érzelmi megalapozását, városunk eseményeibe való bekapcsolódással ismert intézmények látogatásával.

Felfedeztetjük szűkebb és tágabb környezetünk szépségeit, beszélgetünk azok megbecsüléséről. Felhasználjuk a társadalmi – természeti – néphagyományon alapuló ünnepeinket is az érzelmi – erkölcsi – közösségi nevelés mélyítésére.

Arra neveljük óvodásainkat, hogy fogadják el és értsék meg, hogy a felnőttek is és a gyerekek is különböznek egymástól. A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek esetében együttműködünk a speciális felkészültségű szakemberekkel.

Eltérő családi háttér és szokásrendszer tette szükségessé, hogy elkészítsünk egy alapvető viselkedés- és illemszabály gyűjteményt. Ezeket az elvárásokat megismertetjük a szülőkkel, erősítjük a gyerekekben. Tudjuk, hogy kommunikációnk, viselkedésünk modell értékű a gyermeki magatartás alakulásában, ezáltal is szeretnénk erősíteni szokás és normarendszerünket.

Témákra felosztva a következőket rögzítjük és várjuk el óvodásainktól (életkor szerint, differenciáltan):

➤ **Köszönés**

- Érkezéskor, távozáskor köszönjenek.
- Ha felnőtt lép a csoportba, fogadják köszönését.
- Ha megbízással mennek egy másik csoportba, konyhára, irodába- köszönjenek.

➤ **Megszólítás**

- Szólítsák meg, akihez szólnak. Társaikat mindig keresztnévükön szólítsák.
- Használják a légy szíves, kérem szavakat.
- Köszönjék meg, ha teljesült kérésük.
- Rövid ideig várjanak türelemmel, ha a felnőtt mással van elfoglalva.

➤ **Beszélgetés**

- Nézzenek arra, aki megszólítja őket, beszél hozzájuk.
- Válaszoljanak, reagáljanak a kérdésre, kérésre.
- Normál hangerővel beszélgessenek.
- Türelemesen hallgassák meg egymást és a felnőtteket.
- Csúnya szavakat használni TILOS!

➤ **Étkezés**

- Kényelmes, rendezett testtartással üljenek az asztalnál.
- Annyi ételt szedjenek és vegyenek a szájukba, amit csukott szájjal meg tudnak rágni.
- Ha lenyelték az utolsó falatot, akkor álljanak fel.
- Fogyasszanak napközben elegendő folyadékot, ivókút használatának szabályait tartsák be.
- Használják a szalvétát.

➤ **Játék**

- A játékot kérjék el egymástól.
- Legyenek kis ideig türelemmel, míg megkapják azt.
- Tartsák tiszteletben egymás építményét, alkotását, rajzát.
- A játékot tegyék a helyére, vigyázzanak épségére.

➤ **Általános udvariassági formák**

- Legyenek toleránsak néhány társuk másfajta viselkedésével szemben.
- Tettükért vállalják a felelősséget.
- Próbáljanak különbséget tenni az árulkodás és a jogos panasz között.
- Ne nevéssenek mások sikertelenségén.
- Legyenek udvariasak.
- Érezzék, hogy az eddig elfogadott, megbeszélte szabályok mindenkire vonatkoznak.

➤ **Tisztaság, környezet óvása**

- Szemetet, használt papír zsebkendőt csak a szemetes edénybe dobjanak.
- Vigyázzanak óvodán belül és kívül is környezetük rendjére, épségére, értékeire.

- Ismerjék meg és gyakorolják a szelektív hulladékgyűjtést.

3.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés áthatja egész óvodai életünket. Folyamatosan fejlesztjük:

- beszélő környezettel,
- odafigyeléssel,
- meghallgatással,
- helyes mintaadással,
- ösztönzéssel,
- szókincsbővítéssel.

Figyelünk a beszédkezdő fenntartására, a kérdés feltevésére, a válaszok igényességére. A beszéd által is erősítjük biztonságérzetüket, növeljük ismereteiket, mélyítjük érzelmeiket.

Figyelünk: - a beszédhibákra,

- a szófajok használatára,
- a szövegértés fokára,
- a szókincs gazdagságára,
- a domináns kéz kialakulására.

Óvodánk logopédusától idejében segítséget kérünk. Figyelembe vesszük a családi háttér sokszínűségét, a hátrányos különbségek megszüntetésére törekedünk.

Kiemeljük a beszélgetés fontosságát a családok életében is, javaslatot teszünk a TV, a számítógép mértéktartó használatára.

Beszédfigyelemre, türelemre, hangerő szabályozására szoktatjuk őket, határozottan fellépünk a durva, illetlen szavak használatára ellen.

Az értelmi képességek fejlesztése, ismereteik rendszerezése, bővítése, azok alkalmazása napi és heti tevékenységek, élethelyzetek gyakorlásával fontos feladatunk.

A gyerekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve egyre változatosabb tevékenységet, minél több választási lehetőséget biztosítunk spontán és tervezett keretek között.

Ösztönző, igényes környezetünk kialakításával is segítjük a kreativitás fejlődését, összefüggések felismerését, sokrétű kommunikáció gyakorlását.

Az alábbi készségek fejlesztésére nagy gondot fordítunk:

- A spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezésére, bővítésére, felelevenítésére.

- Sokrétű vizuális-verbális kommunikációra.
- Komplex látásmód, összefüggések felismerésére, más nézőpontból való látás kipróbálására.

4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

4.1. Személyi feltételek

Nevelőmunkánk középpontját 150 fő óvodásunk alkotja.

Nevelőtestületünk 13 fő szakképzett óvodapedagógusból áll. Óvodapedagógusaink Pedagógiai programunk szellemében befogadó empátiával, egyéniségüknek megfelelően végzik nevelőmunkájukat. Folyamatosan képezik magukat, és egyre magasabb szintű, minőségi munka elvégzésére törekednek. Nevelőtestületünk minden tagja kiemelten foglalkozik személyre szóló feladatvállalással, az óvodai események szervezésével, rendezésével. 2013 szeptemberétől 3 fő pedagógiai asszisztens is segíti nevelő munkánkat.

Eredményességünk nélkülözhetetlen segítői a dajkák. Létszámuk 6 fő. Konyhai dolgozóink száma 4 fő. Gazdasági életünk zökkenőmentességét 1 fő óvoda titkár és 1 fő gazdasági ügyintéző biztosítja. 1 fő karbantartó végzi a kisebb javításokat, az udvarunk rendben tartását.

A 28 fő összehangolt elfogadó, segítő, szeretetteljes munkája jelzi óvodánk jó hírét, mintaértékű modellt jelenthet a családok számára. Nemzetiséghez tartozó és migráns gyermek fogadásakor alkalmazni fogjuk az alapprogram feladatait.

4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. A folyamatos karbantartásra, pótlásra, korszerűsítésre nagy gondot fordítunk.

Eszközeinket, játékaikat a gyerekek számára hozzáférhető módon helyezük el, figyelembe véve a gyerekek életkori sajátosságait, biztonságát, a környezettudatos nevelést.

6 csoportszobánk 3 pavilonban helyezkedik el. Minden pavilonban két csoport számára közös előtér, öltöző és mosdó áll rendelkezésre.

Vezetői irodák, nevelői szoba, tornaterem, szertár, öltözők, felnőtt ebédlő és főzőkonyha helyiségei alkotják az épület egészét.

Munkakörnyezetünk esztétikusságára, higiéniájára nagy gondot fordítunk. A szülők fogadására is alkalmas, kényelmes felnőtt bútorokkal rendelkezünk. Bútoraink, eszközeink,

játékaink cseréjét gondos tervező munka előzi meg, melyek anyagi háttérét éves költségvetésünk, adományok, felajánlott 1%, pályázaton nyert összegek biztosítják.

4.3 Óvodai életünk szervezési feladatai

Munkarendünk

Nyitva tartás: 7.00 -17.00 - mely idő alatt óvodapedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel.

Az óvodavezető munkaideje kötetlen.

Az óvodapedagógusok, dajkák, konyhai dolgozók heti váltásban dolgoznak.

Pedagógiai asszisztens heti 40 órában segíti az óvodapedagógusok munkáját.

Az adminisztrátorok, a karbantartó kötött munkaidőben dolgozik.

Óvodánk zárva tart:

A nyáron, 6 hetes ideje alatt

A téli szünetben Karácsony és Újév között. (Szülői felmérés eredményeként)

Nevelésmentes munkanapokon évente 3-4 alkalommal.

Óvodánk általános napirendjén belül biztosítjuk az egészséges fejlődést, gondozást, differenciálást, a tervezett és szervezett növekvő időtartamú tevékenységek megvalósulását. A napirendet a gyerekek tevékenységéhez, egyéni szükségleteihez igazítjuk, kiemelve a játék kitüntetett szerepét, a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek harmonikus arányát.

Az időpontok az életkori sajátosságok figyelembe vételével, rugalmasan változhatnak.

Napirend:

7.00 – 11.30 Párhuzamos tevékenységek:

- Szabad Játék,
- Szabadon választott, vagy a heti terv szerinti tevékenységek a csoportszobában, vagy az udvaron,
- Folyamatos reggeli (8-9 óra).
- Gondozási tevékenységek

11.30 – 13.00 Ebéd, gondozási tevékenységek

12.30 – 14.30 Pihenés, egyéni szükséglethez igazodó ébredés

14.30 – 16.30 Uzsonna, szabad játék az udvaron vagy a csoportszobában, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység

16.30 – 17.00 Összevont szabad játék

A heti tervek szerinti kezdeményezett vagy kötött idejű tevékenységek:

Játék, mozgás, verselés-mesélés ének-zene, énekes játék-gyerektánc, rajzolás-mintázás-kézimunka, külső világ tevékeny megismerése, mindezekhez kapcsolódó matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése.

Heti tervek szerinti kötelező tevékenységek:

- mozgás, testnevelés
- logopédia – logopédusunk felmérése alapján

Csoportjaink szervezésének elvei:

Óvodánk 6 csoportos, létszámunk 25 fő, ami fenntartói engedéllyel nevelési évenként változhat. A gyerekeket koruk szerint osztjuk csoportokba, így kis- középső – és nagycsoport működik óvodánkban.

Minden csoportban 2 óvodapedagógus dolgozik heti váltásban. A munkájukat segítő pedagógiai asszisztens és dajkai létszám biztosított.

Egy pavilonon belül a csoportok egymással összhangban alakítják ki, napi – és heti rendjüket. A folyamatos napirend keretein belül az étkezések és a pihenés ideje kötött, a többi tevékenység rugalmasan zajlik. Heti rendünk csupán irányadó, tükrözi a napi tevékenységeket, de az időkereteket a mindenkori nevelési helyzetek alakítják.

Az óvodai tevékenységek rendje:

Óvodai nevelésünk változatos tevékenységek keretében optimális feltételek biztosításával zajlik.

A nevelési év folyamán a jól bevált időkereteket rugalmasan kezeljük.

Kiscsoportban: befogadás függvényében – május 31 – ig,

Középső csoportban: október 1. – május 31 – ig,

Nagycsoportban: szeptember 15. – május 31 – ig tartanak a

tervszerű tevékenységek.

Az évszakokra épülő, tervet készítünk, ami komplex módon tartalmazza a témakörökhöz kapcsolódó tevékenységet, ismeretanyagot, ünnepeket, hagyományokat.

A csoportnapló vezetésének elvei, adminisztrációnk

Olyan csoportnaplókat használunk, melyek az óvodába lépéstől az iskolakezdésig szolgálják az életkorhoz és a gyerek egyéni képességeihez igazodó tevékenységek tervezését, megvalósítását, értékelést.

Felépítése a következő:

I. Tájékoztató adatok

1. Csoportjel feltüntetése
2. Nyitó lap: OM azonosító, 3 vagy 4 évre számozott lap, feltüntetve a korosztály számozását.
3. Név, tanév, aláírások, pecsét. Óvodapedagógusok heti váltásban való munkaidő jelölése, pedagógiai programunk neve: Iránytű
4. Névsor, jel, fiúk-lányok száma, korosztály szerinti megoszlás, SNI gyermekek száma, bölcsödéből érkezők, családi napköziből, másik óvodából érkezők száma, tankötelesek neve.
5. Születésnapok
6. Napirend – időpontok – tevékenységek
7. Heti rend
8. Családlátogatások tervezése, megvalósulása (dátumok)
9. Befogadás időpontok, nevek
10. Szakemberhez irányítottuk, visszajelzés,
11. Gyermekvédelmi adatok
12. Amit nem felejthetünk el (gyógyszer, allergia, egyéb)
13. Elemző beszélgetések a szülőkkel egyeztetett időpontban
14. Segítettek, köszönjük
15. A szülői közösség tagjai
16. Fontosnak tartjuk (címek, telefonszámok, stb.)
17. Látogatások, ellenőrzések a csoportban

II. Nevelési terv:

Minden területet az előző tervidőszakról áthúzódó feladatokkal kezdünk, utána tervezzük az új feladatokat.

1. Az év kiemelt feladatai, tevékenységei. (Munkaterv alapján)
2. Gondozás, egészséges életmódra nevelés feladatai
3. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés
4. Játék – munka
5. Védő, óvó előírások, balesetvédelmi feladatok
6. Dajka nénik feladatai a tervidőszakban
7. Szervezési feladatok 6 hónapra, havi dátumokra bontva
8. Félévente értékelés
9. Értékelés évvégén (megadott szempontok alapján)

Fejlődést segítő tevékenységek heti bontásban:

Bal oldal: terv

- külső világ tevékeny megismerése
- verselés - mesélés
- ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, mintázás, kézimunka
- mozgás
- cél és feladatrendszer
- kiemelt fejlesztési területek
- módszerek, eszközök.

Jobb oldal: értékelés

A csoportnaplón kívül minden gyermekről személyiségi lapot vezetünk „Gyermektükör” címmel ahol a fejlődés legfontosabb állomásait jelezzük három illetve négy éven át:

- mozgásfejlődés,
- játék jellemzői,
- érzelmi jellemzők, társas kapcsolatok, anyanyelvi, értelmi fejlődés.

Ezeket az adatokat a szülőkkel aláírjuk, évente két alkalommal.

Itt rögzítjük:

- az adatlapot,
- anamnézist

- a befogadás tapasztalatait, (kiscsoportban szülővel aláíratjuk)
- tanköteles korban lévő gyermek aktuális fejlettségét,
- az adatlap a további egy évig óvodában maradt tanköteles gyermek fejlődéséről.

4.4. Kapcsolataink

Kapcsolatainkban fontosnak tartjuk az egymásra való odafigyelést.

Eredményes nevelőmunkánk fontos eleme a szülők egyetértésének, támogatásának megszerzése

Munkatársi kapcsolatok

Óvodánkra jellemző, a nyitottság, az otthonos munkahely fenntartása. Munkahelyünket óvjuk, szépítjük, jól érezzük magunkat az általunk teremtett légkörben. Fontosnak tartjuk az egy pavilonon belül dolgozó óvodapedagógusok és dajkák kapcsolatában az egymás megbecsülését, a nyílt és őszinte véleménynyilvánítást, a közös célok együttes megvalósítását. Külsőnkkel, megjelenésünkkel, viselkedéskultúránkkal is igyekszünk példát mutatni a ránk bízott gyerekeknek és szüleiknek, és hiszünk abban, hogy mindez nem hiábavaló törekvés.

A szülők, a gyermekek és az óvodai dolgozók együttműködésének, kapcsolattartásának formái, a továbbfejlesztés lehetőségei

Óvodánkban folyó nevelőmunka a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele, a családdal való együttműködés.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait. Az együttműködés során érvényesítjük a családhoz illesztett segítségnyújtás lehetőségeit.

Az együttműködés formái:

- Az érdeklődő szülők személyes beszélgetés során megismerkednek az óvodánk Pedagógiai Programjával, az Óvodarenddel.
- A beiratkozás követően megállapodás születik a család és az intézmény között az alapítványi díj vállalásáról.
- Szülői vélemények, ötletek, kívánságok, észrevételek, bírálatok megbeszélése, a problémák megvitatása, vélemények kicserélése, elfogadása.
- A feladatok előzetes egyeztetése, megbeszélése után számítunk együttműködésre rendezvényeinken, ünnepeinken, kirándulásainkon, mindennapjainkban.
- Óvodánkban Szülők Közössége működik, amely szervezet aktívan támogatja, segíti, óvodai életünket. Csoportonként 3- 4 fő, évente 3-4 alkalommal munkaterv alapján

segíti nevelőmunkánkat, értesül az óvoda működésével kapcsolatos eseményekről, szervezi az óvodai ünnepek háttérét, játékonysági vásárokat rendez.

A kapcsolattartás formái:

- Családlátogatás.
- A gyermek fokozatos, szülővel történő óvodához szoktatása, befogadása.
- Igény szerinti, alkalmyszerű, egyéni beszélgetés a gyermekről.
- Oldott hangulatú, aktuális pedagógiai témát érintő szülői beszélgetések, fogadóórák.
- Előzetes egyeztetés után, a szülő látogatása a csoportban, az óvodában.
- A gyermek érkezésekor, távozáskor, napi rövid információcsere az óvodapedagógussal.
- Játzó és kézműves délutánok szervezése, a szülőtársakkal való ismerkedésre, véleménycsere.
- Honlapunk híreinek frissítése.
- Fontosabb családi események nyomon követése (pl. testvérszületés).

A kapcsolattartásban, az együttműködésben, óvodánk valamennyi dolgozójának viszonya a szülőkkal szemben:

- tisztelettudó, bizalmon alapuló,
- megoldási lehetőséget kínáló,
- bátorító,
- nevelési tapasztalatokat kölcsönösen kicserélő,
- bármilyen megkülönböztetéstől mentes,
- pedagógus etikának megfelelő lehet.

Külső kapcsolataink

- „A Vasút a gyermekekért” Alapítványhoz tartozó óvodák és diákotthonok kapcsolata hosszú múltra tekint vissza. Szakmai, gazdasági, vezetélméleti témákban rendszeresen kicseréljük véleményünket, tapasztalatainkat. Tudunk egymás sikereiről, problémáiról.
- Városunk minden iskolájába kerül nagycsoportos óvodásunk. Közelsége miatt a Bárdos Lajos Általános Iskola és a Körösi Csoma Sándor Általános Iskola a kapcsolattartás főbb színtere. Kölcsönösen látogatjuk egymást, figyelemmel kísérjük volt óvodásaink iskolai életét, a tanítónőkkel konzultálunk, kapcsolatunk baráti.

- Városunk önkormányzati óvodáival, bölcsődéivel, családi napközikkel kapcsolatunk munkatársi.
- Az önkormányzat támogatónk, kapcsolatunk a törvények által szabályozott.
- Egészségügyi szakszolgálatok orvos, védőnő, szakorvos segítségét, tanácsát igényeljük.
- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó segít a nevelési problémák megoldásában, beiskolázásban.
- Művelődési ház, könyvtárlátogatást évente szervezünk.

A művelődési ház programjaiból szelektálunk, igyekszünk kiválasztani az általunk színvonalasnak tartott előadásokat

A könyvtárat középső- és nagycsoportosaink látogatják, könyvtári foglalkozásokon vesznek részt.

Szakmai kapcsolataink :

- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat,
- I. sz. Szakértői Bizottsággal
- Kistérségi szerveződések
- Első Lépések Kora Gyermekekori Intervenciós Alapítvány

4.5 Elégedettség mérés

Minőségirányítási programunkból az eredményes nevelőmunka fenntartása, továbbfejlesztése érdekében az alábbi feladatokat továbbra is elvégezzük:

- Munkatársak körében évente egy alkalommal: erősségeink-gyengeségeink nyomtatvány kitöltése.
- Szülői elégedettség mérése évente egy alkalommal középső és nagycsoportokban kérdőíves felméréssel.

Az összesített eredményeket megbeszéljük, alkalmazzuk, értékeljük.

5. Tevékenységformák, feladataink

5. 1. Játék

- A szabad játékot az egészséges, harmonikus fejlődés legfontosabb biztosítékának tekintjük.
- Fontos feladatunk a játék feltételeinek megteremtése, megfelelő légkör, hely, idő, eszköz és élmény biztosítása.
- A személyiségfejlesztés érdekében, a játékfajták nyújtotta lehetőségek maximális kihasználása a gyakorló, a szimbolikus, a konstruáló és szabályjáték területén.

A szabad játék az óvoda gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége és óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze. Kitűnő talaja a tapasztalásnak, megfigyelésnek fejlődésnek. Hatása óriási, hiszen a gyerekjátékban kipróbálhatja, kiélheti, feldolgozhatja, gyakorolhatja a mindennapok szituációit. Megoldási módokat találhat bizonyos helyzetekben való viselkedésre, ugyanakkor megnyugodhat, kiélheti szorongásos problémáit. Az egészséges gyermeknek vágya kell arra, hogy a nap minden percében játszasson.

Jót és jól játszani, ez a gyermek dolga.

Biztosítjuk

- Az óvodapedagógus tudatos, feltételt teremtő jelenlétét, bevonhatóságát.
- Az elmélyült, önfeledt játékhoz az ötletek sokaságát.
- Szituációk teremtését, „mintha” helyzetek kialakítását, tervezett élménynyújtást, élet közeli tapasztalatokat.
- Az izgató, feszültségteremtő helyzetek kiszűrését.
- A teljes játékszabadságot, az indirekt irányítást, a szükség szerinti beavatkozást.
- Nyugalmas, biztonságos oldott légkört, különböző típusú játékhoz szükséges élmény szerzési lehetőségeket, alkotó kedv kialakítását.
- Játékhelyzetek befolyásolására meseelemek, humor alkalmazását.
- Hosszantartó zavartalan játékidőt.
- Mintaadást a játékok helyes használatához, a játékok elrakásához.
- Szabályok megtanulásának lehetőségét.

A játék nyugalmát meghatározzák a játékterek, melyek kialakítása átgondolt, nagyon fontos feladatunk. A játéksarokban, kuckókban valamennyi játékot úgy helyeztük el, hogy könnyen elérhető legyen, állandóságot, biztonságot, a rend nyugalmát sugározzák.

A játékban nyilvánulnak meg és legoptimálisabban fejlődnek a társas kapcsolatok, melyet az óvodapedagógus jelenléte, utánozható mintája alakít. A közös játék együttműködésre készítet, tapasztalatokat szereznek egymás szándékáról, szervezőképességük alakul.

Az egyszerű játékok mellett, az alkotó képzelet- és emlékezetfejlesztő játékokkal is, megismertetjük a gyerekeket. Ehhez is folyamatosan biztosítjuk és bővítjük a játékkészletet.

A szimbolikus játékokban a személyiség minden vonása fejlődik

- A játék által állandó visszajelzést kaphatunk a gyermek fejlettségi szintjéről, „én fejlettségének” fokáról, gondolkodásáról, sérelmeiről, vágyairól, élményeiről és azok feldolgozásáról.
- Törekedünk arra, hogy minden gyermek játéka, egyéni képességeinek legfejlettebb szintjén bontakozzon ki.
- A játék során biztosítjuk:
 - a szabad választás lehetőségét,
 - az együtt játszást az óvodapedagógussal,
 - az alapvető erkölcsi értékek, az együttélés szabályainak gyakorlását,
 - az önálló kezdeményezés lehetőségét, a szerepvállalást, a tapasztalatszerzést.
- Fontos, hogy a játékhoz mindig a gyermek korának megfelelő játékeszközöket, jelmezeket biztosítsuk.

Konstruáló játékoknál kihasználjuk a játék adta lehetőségek sokszínűségét

- az alkotás igényét, „én készítettem” örömét,
- a kreativitás fejlesztését,
- igényességre törekvést,
- a térbeli tájékozódás fejlesztését,
- a matematikai ismeretek spontán megszerzését.

A szabályjátékok során történik az alapvető magatartási formák gyakorlása is

- Az önként vállalt szabályokat törekedjenek pontosan betartani.
- Lehetőséget adunk arra, hogy szabályokat hozzanak létre.
- Szabályjáték során a kudarcűrést is gyakoroltatjuk.

- Célunk, hogy egészséges versenyszellemben, eredményességre, kitartásra törekedjenek, és egyben tudjanak örülni egymás sikerének.
- **SAKK-** alaplépéseinek, szabályának játékos megtanításával a logikus gondolkodás kialakulását támogatjuk. A stratégiai, és ok-okozati gondolkodás fejlesztésének leghatékonyabb akaratlan módszerének tartjuk, ezért a szükséges feltételeket megteremtjük (udvari, csoportszobai sakktábla, sakkban jártas személyek felkérése).

Drámajáték, érzelemfejlesztő játékok

A játék egy speciálisan szervezett formája, mely elősegíti a gyermekek én tudatának, emberismeretének kialakulását, térbeli tájékozódó képességének, mozgásának javulását. A drámajáték segít alkalmazkodni az aktuális beszédhelyzethez, segíti a metakommunikációs jelek felismerését és alkalmazását. Jó hatással van a társas kapcsolatok alakulására.

Fejleszti a gyermekek képzelőerejét, kreativitását, segíti az önálló gondolkodást, az érzelmi intelligenciát.

A drámajáték elemeit igyekszünk felhasználni:

- az élmények feldolgozására,
- cselekvésmódok bemutatására az adott szituációnak és a saját képességeknek megfelelően,
- improvizatív játékok (bármivé válhat) „tervezésére” és lebonyolítására,
- kommunikációs, kapcsolatteremtő, lazító, tapintó, érzékelő játékok gyakorlására.

Bábozás

Feladatunk, hogy minden korosztályban jelenjen meg a bábozás.

- A báb felhívja, megtartja a figyelmet, komplexitása miatt bármilyen pedagógiai célkitűzésünkhöz felhasználhatjuk.
- A bábozással segítséget nyújtunk, alkalmat teremtünk feszültségeik levezetésére.

Mozgásos játék

Udvarunkon rendezett, esztétikus környezetben a szabályoknak megfelelő biztonságos rögzített és mobil játék eszközök vannak.

Hinták, mászóakák, csúszdák, célba dobó játék, trambulín, mókuserék, sokféle jármű, rollerek kerékpárok, triciklik, riksák lépegetők labdák, karikák segítik a nagymozgások, a tértájékozódás, az egyensúlyérzék, a szem- kéz- láb koordináció fejlődését.

Csoportonként homokozó és sarazó, asztalok és padok biztosítják a változatos udvari játékot, a választás lehetőségét.

5.2. Verselés, mesélés

Feladatunk a mindennapos mesélés során:

- A magyar gyermekköltészet a népmesék a klasszikus, kortárs irodalmi művek megismertetése, melyek feltárják a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, megfelelő viselkedés mintákat nyújtanak.
- A gyakori ismétlés érzelmi biztonságot, fejlődést biztosít.
- A könyvek szeretetére nevelés minden korosztályban, könyvtárlátogatás megszervezése középső és nagycsoportokban.
- A mesékkel oldhatjuk a gyerekek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínálhatunk nekik.
- Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy az előszóban történő mesét soha semmi nem helyettesítheti. A szülőknek is hangsúlyt kell fektetni arra, hogy mikor és milyen mesét nézhetnek meg a gyerekek a TV-ben, videón, moziban.(szülői megbeszélés témája)
- Gyermekeinknek lehetőséget adunk a szabad meseválasztásra. A meseélményt fokozhatjuk egy-egy jól megválasztott szemléltető eszköz használatával. Mindennapi életükbe beépítjük a folytatásos meséket is. Egy-egy mesét önállóan is elmondhatnak, bábbal játszhatnak.
- Biztatjuk óvodásainkat az önkifejezés egyik módjaként a saját vers és mesealkotásra, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálására.
- Mese, vers anyag kiválasztásánál hangsúlyosan figyelünk a magyar népmese, klasszikus és kortárs irodalom alkotásainak jelenlétére.

5.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Feladatunk:

- az éneklés, énekes játékok öröme, a zene, a tánc megszerettetése, a zenei érdeklődés felkeltése;
- a közös éneklés örömeinek átélése;
- a zenei anyanyelv kialakítása, a zenei képességek (egyenletes lüktetés, ritmus, hallás, belsőhallás, mozgás) alakítása;
- az éneklés, dalos játék beépülése a napi óvodai életbe, a felnőtt minta spontán utánpótlásával;
- A zenei izlésformálás első lépése az óvodai ének és zenehallgatás. Törekedünk az igényes zenehallgatásra. A zeneanyag kiválasztásával, kortárs és művészeti alkotások, nemzetiségi

dalok válogatásával, az élő előadáson keresztül igyekszünk megtanítani a gyerekeket és a szülőket is a zenére való odafigyelésre, az abból adódó szépségre és nyugalomra.

➤ Az énekhang mellett a hangszerek megismertetésére is figyelmet fordítunk. Zenei életünket színesítjük zeneiskolás, zenetagozatos diákok és énekelni-zenélni tudó szülők meghívásával.

➤ Nemcsak a hangszerekkel, hanem testünk hangszereivel is megismertetjük a gyerekeket (hangunk, kezünk, lábunk). Környezetünk hangjait, a zörejeket is megfigyeljük.(szél, víz, talaj, közlekedési eszközök, állatok hangja stb.)

➤ Bekapcsolódunk városunk gyerekeknek szóló zenei programjaiba: Zeneiskola, Bárdos Lajos Általános Iskola zene tagozatának műsorai, József Attila Művelődésház, Balett iskola.

➤ Migráns gyerekek kultúrájának megismerése dalokkal, énekes játékokkal, zenei anyag választással.

A gyermektánc fejlődését elősegítő legfontosabb feladataink:

➤ A gyermek életkorának megfelelő művészi értékű anyag felhasználásával a gyermekek ösztönös mozgásigényének kielégítése, a tánc örömeinek átélése.

➤ Néptáncos kollégánők vezetésével évente több alkalommal táncházat szervezünk óvodásainknak.ÍTR

5.4. Rajzolás, mintázás, kézimunka

Feladatunk:

➤ Esztétikum iránti érzékenység és fogékonyság alapozása, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés, szülőföldhöz való kötődés.

➤ Az alkotás igényének és öröme érzésének felébresztése építés, rajzolás, festés, mintázás, konstruálás, kézimunka eszközeivel.

➤ A technikák alapos elsajátítására törekvés, minőségi és változatos eszközökkel.

➤ Megkezdjük az esztétikum iránti érzékenység alapozását, észrevetetve – beszélgetve – együttesen gyönyörködve a természet szépségeiről, műalkotásokról. Közös tevékenységek keretében is gyakoroljuk a rendezett, ízléses és esztétikus környezet észrevételét, átalakítását, óvását, ezzel is segítve a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását.

➤ Fontosnak tartjuk mások munkájának megbecsülését. Igyekszünk elősegíteni az öntevékeny, kezdeményező, aktív kreatív gyermeki magatartás kialakulását, a gyermeki tér – forma szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését.

➤ Az egyéni fejlődés, minél több sikerélményhez juttatás érdekében műhelymunka folyik.

- Az elkészült munkákat kiállítjuk, értéként kezeljük. Pályázatokra rendszeresen küldünk gyermekmunkákat.
- A művészeti alkotások (szobor, festmény, fotó, kézműves termékek) bemutatásával célunk, hogy megismerésükkel gyermekeink személyisége gazdagodjon. Városunkban rendezett képzőművészeti kiállításokra alkalmanként elvisszük óvodásainkat.

5.5. Mozgás

- Feladatunk a gyerekek mozgásigényének maximális kielégítése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével.
- Mindezt a gyermek természetes mozgását alapul véve sokszínű, változatos és örömteli, biztonságban zajló gyakorlással és játékokkal biztosítjuk.
- A testnevelés foglalkozások során harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások, egymásra figyelés képességének alakítása, gyakorlása zajlik.

Óvodai életünk során a mozgás-testnevelés spontán vagy szervezett módon, teremben és a szabad levegőn, eszközzel vagy eszköz nélkül valósul meg. A mozgás átszövi a gyerekek egész napját. A mi feladatunk a természetes mozgások, a testi képességek, az erő, ügyesség, gyorsaság állóképesség teherbíró képesség fejlesztése.

Törekedünk a csoportszoba ésszerű berendezésére, az udvarunk adta lehetőségek kiaknázására, a szabad levegőn tartózkodásra. Igyekszünk a séták távolságának fokozatos növelésével kedvezően befolyásolni teherbíró és állóképességüket.

Az egészséges életmód alakításában próbálunk példát mutatni a családoknak, ötleteket adva a szabadidő hasznos eltöltéséhez, lakóhelyünk adta lehetőségek megismeréséhez, kirándulások szervezéséhez.

A mozgás szervezett formái óvodánkban

- Testnevelés foglalkozások: tornaruhában, a tornateremben,
vagy kényelmes ruhában, a szabadban, fedett tornapályán
- Gyakori lábtorna, illetve „udvarkör” futás, egyéb mozgásos tevékenység.

Testnevelés foglalkozások száma

- Kiscsoportban heti 1 kötelező foglalkozás
- Középső csoportban heti 1 kötelező foglalkozás
- Nagycsoportban heti 2 kötelező foglalkozás

Célunk, hogy a feladatok gyakorlása során az egyéni képességek, sajátságok erősítésével önmagához képest fejlődjön minden gyerek, melyet szabad mozgással, a feladatok egymásra épülésével, folyamatos ismétléssel, változatos eszköztárral biztosítunk.

Mindezek együtt hatnak a gyermek személyiségének pozitív énkép, önkontroll érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

5.6. Külső világ tevékeny megismerése

„Lásd, érezd, véd!”

Környezeti nevelés elvei:

Környezettudatosság elve:

Természeti-emberi tárgyi környezet tevékeny megismerése, spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzés biztosítása. A természet tiszteletteljes, szeretetére, védelmére nyitottságra nevelés, pozitív érzelmi viszony alakítása. Legyenek képesek önálló véleményalkotásra, döntésre. Tudatosodjon az energiatakarékos életvitel, a szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás fontossága.

Fenntarthatóság elve: Tanuljanak meg környezetükben kulturáltan élni, viselkedni és tisztelettel mértéket tartva változtatni.

Biológiai és társadalmi sokféleség elve:

Ismerjék meg óvodánk és környezetük élővilágát, fáit, bokrait, virágait, madarait, rovarvilágát. Ültessenek haszonnövényeket, virágokat, tanulják meg a növények gondozását, figyeljék meg fejlődésüket. Fogadják el és értsék meg, hogy a felnőttek és a gyerekek is különböznek egymástól, legyenek toleránsak egymással.

Harmónia a természeti,- épített - szociális környezettel:

Ismerjék meg a szülőföld, a dunakeszi emberek, a hazai táj, helyi hagyományok, szokások családi és tárgyi kultúra értékeit, szeretetét, védelmét.

Helyi értékek átörökítésének elve:

Az óvoda összes dolgozója viselkedésével, tevékenységével, szemléletével példát mutat: a környezet rendben tartására, megóvására, szépítésére, az energiatakarékosra, a papírtakarékosra, a madárvédelemre, a növénygondozásra. A környezetbarát életmód elfogadásához, a zöld ünnepek körébe bevonjuk a családokat.

Feladatunk:

- A természeti- emberi - tárgyi környezet tevékeny megismerésével spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzés biztosítása, nyitottságra nevelés.
- A természet tiszteletteljes, szeretetére, védelmére nevelés, pozitív érzelmi viszony alakítása.
- Zöld óvoda és Madárbarát óvodai program keretén belül környezettudatos magatartás alakítása.
- Önálló véleményalkotás, döntési képességek fejlesztése.
- A szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás fontosságának tudatosítása.
- Energiatakarékos életvitel népszerűsítése, napkollektorunkkal való ismerkedés.

Fontos nevelési feladatunk, hogy a gyermekkel megismertessük az őket szorosan körülvevő és egyre táguló világot. Miközben felfedeztetjük a környezetünket, olyan tapasztalatokhoz juttatjuk gyermekeinket, melyekkel a környezetben való életkornak megfelelő biztos eligazodást, tájékozódást alakítjuk. Megismertetjük a szülőföld, a dunakeszi emberek, a hazai táj, helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, családi és tárgyi kultúra értékeit, ezek szeretetét, védelmét.

- A család mellett a mi felelősségünk is, hogy a kezünk alatt felnövekvő generációk miképpen viszonyulnak az emberi hanyagság, előre nem látás, önzés, pazarlás következtében veszélybe kerülő földi élővilághoz és az őket körülvevő épített környezethez.
- A környezettudatos magatartás alakítása érdekében az óvoda összes dolgozója viselkedésével, tevékenységével, szemléletével példát mutat és tudatosan felhívja a gyermekek figyelmét a víz, a villany, fűtésenergia, és a papírtakarékosságára.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük városunk „Zöld” híreit is.

Célunk, hogy óvodásaink:

- Ismerjék meg óvodájukat, annak természetes és épített környezetét, élővilágából elsősorban fáit, bokrait, virágait, madarait, rovarvilágát. (fáink nevének feltüntetésével, madár és rovarabló készítésével.)
 - Ültessenek olyan haszonnövényeket, pl. répát, petrezselymet, hagymát, céklát, kaprot stb., melyet helyi főzőkonyhákon fel is dolgozhatunk. Tanulják meg e növények gondozását, figyeljék meg fejlődésüket.
 - Az udvar tagoltságát, hangulatát, sokszínűségét, a Duna-part, a kiskertes házak közelségét kihasználva játsszanak környezeti játékokat, ültessenek, figyeljenek meg élőlényeket, tapasztalják meg a különböző körülmények és bánásmódok következményeit.
- Tanuljanak meg környezetükben kulturáltan élni, viselkedni és tisztelettel mértéket tartva változtatni.

- Ültessenek gyógynövényeket. Ismerjék meg hatásukat, alkalmazásukat.
- Tapasztalják meg tágabb környezetüket, mozduljanak ki az óvodából
- Ismerjék meg, és szüleikkel együtt alkalmazzák a szelektív hulladékgyűjtést. Alkalmazzák saját csoportjukban is a szelektív papírhulladék gyűjtését.

Környezeti nevelésünk részét képezi a természet ünnepeinek megünneplése is.

A környezetbarát életmód elfogadásához, a zöld ünnepek körébe bevonjuk a családokat.

A zöld ünnepekre való felkészülés ideje alatt, megismertetjük a gyerekeket az alábbiakkal:

Október 4. Állatok Napja

- Az állatok tiszteletére, megbecsülésére, szeretetére nevelés
- Különböző programokkal, változatos tevékenységekkel színesítjük a témakör feldolgozását, akadályverseny, kiállítások szervezése, látogatása, családi barkácsolás megszervezése, gyűjtőmunka, irodalmi és képzőművészeti reprodukciók, képek gyűjtése.

Március 22. A Víz Világnapja

A víz fontosságára, felhasználására, takarékosagra nevelés. Az állatok napjához hasonló a szervezése.

A mi településünkön kiemelt figyelmet érdemel:

- A Duna és környezetének tisztasága-helyszíni megfigyeléssel.
- A benne és a partján élő állatok megismerése, védelme.

Április 22. A Föld Napja

- Kertrendezés, a környezetünk szépítése a cél.
- „Egy gyerek, egy palánta” akció.
- Óvoda udvar takarítása, rendezése, kertépítése családi délelőtti keretében.

Május 10. Madarak és Fák Napja

- Az általános ismereteken kívül óvodánkban és tágabb környezetében élő fák, bokrok, virágok, madarak megismerése.
- Óvodakertünk lakói album bővítése alkalmyszerűen.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek birtokába juttatjuk óvodásainkat, mely során felismertetjük a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat. Ezek során alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík-, és mennyiségszemléletük.

- Fontosnak tartjuk óvodai életünkben, hogy minden érzékszervével szerezzon matematikai tapasztalatot érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd fejlődése, fejlesztése során.
- Gazdagítjuk logikus gondolkodásukat, problémafelismerő és megoldó képességüket, önállóságukat. Alakítjuk társaikhoz, felnőttekhez, környezetükhöz való alkalmazkodó képességüket. Rávezetjük őket az összefüggések felismerésére.
- A szertári matematikai játékgyűjteményt folyamatosan bővítjük, amelyeken keresztül élményeket és ismereteket szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből.

Az alábbi készségekre nagy gondot fordítunk:

- A spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezésére, bővítésére, felelevenítésére.
- Az értelmi képességek – érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - fejlesztésére, a napi és heti tevékenységek és élethelyzetek gyakorlására.
- Sokrétű vizuális-verbális kommunikációra.
- Komplex látásmód, összefüggések felismerésére, a más nézőpontból való látás kipróbálására.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

Az örömmel és szívesen végzett munka jellegű tevékenységeket fontos személyiségfejlesztő eszköznek tekintjük.

Nevelőértéke:

- Segíti a cselekvő tapasztalatszerzést, ismeretszerzést a természeti és az épített környezetünkről.
- Fejleszti az eszközök használatához szükséges készségeket.
- Segíti a munkaszervező képesség kialakulását.
- Erősíti a kezdeményező és együttműködési képességet.
- Hozzájárul a gyerekek közötti társas kapcsolatok alakulásához.

➤ Szerepet játszik az akarati tulajdonságok megalapozásában és fejlesztésében (pl. kitartás, felelősség, kötelességérzet, céltudatosság, önértékelés) mások elismerésére nevelésben.

Ezzel kapcsolatos feladataink:

- Az erejükhöz mért feladatadással megteremtjük az önálló munkavégzés lehetőségét, az elvégzett munka örömeinek érzését.
- Ezen a területen is biztosítjuk a rendszerességet és a folyamatosságot, elismerő szavakat.

Óvodánkban gyakorolt munkafajták:

Az önkiszolgálás:

Az első munkaforma, amelyet óvodába lépéstől gyakorolnak. Arra törekedünk, hogy az idetartozó tevékenységekben fokozatosan teljes önállóságra tegyenek szert.

Tartalma:

- testápolással,
- étkezéssel,
- környezet rendjének megőrzésével,
- saját ruházatuk kezelésével kapcsolatos teendők.

A csoport mindennapi életével kapcsolatos munkák:

- megbízatások, kérések teljesítése,
- ajándékkészítés,
- segítség társaiknak.

Közösségi kapcsolatok alakulása, kötelességteljesítés, naposi munka:

Az elvállalt naposi munka a csoport arcukatól függően kerül bevezetésre, amikor már:

- rendelkeznek a munkavégzéshez szükséges készségekkel,
- felfogják a közösségért végzett munka lényegét,
- képesek a munkamegosztásra.

Az óvónők maguk döntenek el a naposok számát, az aktuális tevékenységek tartalmát és mennyiségét.

A kerti munka:

- Kertrendezés, konyhakert, virágoskert gondozása, növényápolás, rend és tisztaság megőrzése.

Természetsarok gondozása

- A közös gyűjtögetések, megfigyelések során ösztönözzük a gyerekeket arra, hogy családjuk bevonásával is gazdagítsuk a természetsarkot.

Állatok gondozása

Madárbarát óvoda c. elnyerésével célunk, hogy a gyermekek egész évben végezzenek madárvédelmi tevékenységet.

- Madárodúk elhelyezése, karbantartása és megfigyelése.
- A téli madáretetéshez eleséggyűjtés, madárcsemege készítés.
- Egész évben madáritató biztosítása.

Óvodánkban évek óta gondozunk ékszerteknőst.

5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Óvodánkban a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, sétákon, kirándulásosokon az óvodapedagógusok által kezdeményezett tevékenységi formákban valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges céljának tekintjük a gyermek képességeinek fejlesztését:

- a környezet megteremtésével,
- a gyerekek tapasztalataival,
- élmény nyújtás felhasználásával.

Fontosnak tartjuk:

- a rácsodálkozást, érdeklődést, aktivitást
- sikerélmény biztosítását,
- a gyermek cselekvő aktivitását,
- a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalást,
- felfedezés lehetőségének biztosítását,
- kreativitásának erősítését.

A tanulás lehetséges formái óvodánkban:

- utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedés (szokások alakítása),
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- játékos-cselekvéses tanulás,
- a gyermekek kérdéseire-válaszaira épülő ismeretszerzés,
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati feladatmegoldás, problémamegoldás.

A tanulás irányítása során törekedünk személyre szabott, pozitív értékeléssel segíteni a gyermekek személyiségének kibontakoztatását, tehetségük felismerését, továbbfejlesztését

6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyerekek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyerekek többsége az óvodáskor végére, 6-7 éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Azt a szintet, amivel képes megfelelni bizonyos alkalmazkodási követelményeknek, testi -, lelki- és szociális területeken, óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás a szülőkkel egyeztetve, a fejlettség és az életkor együttes figyelembevételével történik.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek szükségesek

A testileg egészségesen fejlődő gyermek:

- 6 éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz,
- teste arányosan fejlett, teherbíró,
- megkezdődik a fogváltása,
- mozgása rendezett, egyensúlyérzéke biztos,
- finom motorikája erőteljesen fejlődik, ceruzafogása helyes,
- emberábrázolása teljes, részletes,
- képes irányítani testi szükségleteit,
- szem- kéz-láb koordinációja pontos,
- kialakult kezessége van.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek:

- nyitott érdeklődéssel készen áll az iskolába lépésre,
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik,
- téri tájékozottsága, testsémája kialakult,
- képes szándékos bevésésre, felidézésre,
- szándékos figyelme megjelenik,
- elemi fogalmi gondolkodása folyamatosan bővül,
- érthetően, folyamatosan beszél, kérdez, minden szófajt használ, meghallgatja, megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről,
- mennyiségi ismeretei vannak.

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek:

- Képes együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel és gyerektársal, viselkedése nyugodtabbá válik, önfegyelme alakul.
- Alapvető viselkedési szabályok birtokában van, tud szabályokhoz alkalmazkodni.
- Feladattudata kialakulóban van, törekszik az egyre eredményesebb feladatvégzésre.
- Döntési helyzeteket vállal, próbál megoldani.
- Gyakorolja a véleményalkotást.
- Hasznosítja tapasztalatait.
- Képes a csoportmunkára, szerepvállalásra.
- Toleráns, a különbözőségeket elfogadja.
- A térszlelés fejlesztésével informatikai ismeretei alapozása alakulhat.

A gyermekről szerzett folyamatos megfigyelési tapasztalatok birtokában, a tankötelezettségi törvény ismeretében – a fenti kritériumok szem előtt tartásával, amennyiben szükséges az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat véleménye alapján a szülőket tájékoztatva az óvodavezető dönti el a gyermek iskolakezdését.

7. Az óvodapedagógusoktól elvárt követelmények a Kompetenciák (8/2013.I.30) EMMI rendelet alapján.

1. Kompetencia: Szakmai feladatok, pedagógiai, módszertani felkészültség

Elvárások:

- Ismerje az óvodai nevelés, óvodai életünk alapidokumentumait.
- Rendelkezzen színvonalas, korszerű szakmai tudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési képességgel.
- Biztosítson élmény gazdag, valóság-hű ismeretelsajátítást, önálló megtapasztalást, gondolkodás fejlesztést.
- Módszereit, eszközeit a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítsa: megfigyelés, játékos tevékenységek, gondolkodtató kérdések, probléma helyzetek előidézésével.
- Ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit, eszközeit.
- Használja ki a tevékenységi területek közötti kapcsolódási területeket.
- Építsen a gyermekek más forrásból szerzett tudására.
- Törekedjen a fokozatosság és a változatosság szempontjainak érvényesítésére.
- Ismerje az óvodás gyermek fejlődésének jellemzőit az óvodáskor végére.
- Szükség szerint tapintatosan korrigálja, alakítsa a helytelen szokásokat, téves ismereteket.
- Legyen képes önreflekcóra és önkorrekcóra.

2. Kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításhoz kapcsolódó önrefleksiók.

Elvárások:

- Készüljön fel az ismeretnyújtásra szakmailag, módszertanilag, tervei, dokumentációja tükrözze pedagógiai felkészültségét.
- Legyen képes a tevékenységek során felhasználható eszközök, források megfelelő kiválasztására.
- A célok meghatározásakor legyen képes az alapprogram előírásai és az Iránytű pedagógiai programunk összhangjának konkrét megfogalmazására.
- Tervezése legyen nyomon követhető, tükröződjön benne a realitás, a gyerekcsoport életkori sajátossága, a gyerekek érdeklődése, tapasztalatai, a környezeti feltételek.
- Nevelőmunkájának dokumentációja: éves terv
tematikus terv
heti terv
értékelés
- Tudatosan törekedjen a gyerekek motiválására, aktivizálására. Differenciált feladatok adásával tervezze a gyerekek teljes körének bevonását.
- Ismerje fel a tervezés során esetlegesen jelentkező hibákat, a felkészülés hiányosságait. Következtetéseit legyen képes a későbbiekben felhasználni

3. Kompetencia: A tanulás, az ismeretszerzés támogatása

Elvárások:

- Biztosítson minél változatosabb, többfajta tevékenység egy időben történő gyakorlásához megfelelő feltételeket.
- A játékhoz és egyéb tevékenységhez szükséges eszközöket kellő pedagógiai kultúrával kutassa fel, ha szükséges szerezzé be.
- Támazkodjon a gyermekek tapasztalataira, aktuális élményeire a tevékenységek tervezésében, szervezésében.
- Igyekezzen felkelteni és fenntartani az érdeklődést, figyelje a motiváltságot, mely alapvető feltétele az aktivitásnak, a közös tevékenységekbe való bekapcsolódásnak.
- Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és komplexebb ismeretszerzést.
- Alakítsa ki az óvodai tevékenységekhez való pozitív viszonyt. (nyugodt légkör, rendezett környezet, vonzó tárgyi feltételek)
- Teremtse döntéshozó szituációkat, önálló tapasztalatszerző lehetőségeket.
- A hibák, hiányosságok megfogalmazásakor ügyeljen arra, hogy tárgyszerű legyen, adjon mindenkinek lehetőséget a hibajavításra.
- Ismerje fel a tanulási illetve magatartási problémákat, a megoldás érdekében konzultáljon szülővel, megfelelő szakemberrel.
- Legyen képes a hagyományos és az információ kommunikációs technikára épülő eszközök célszerű alkalmazására.

4. Kompetencia: A gyermekek személyiségének fejlesztése, egyéni bánásmód érvényesülése, sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési magatartási, nehézséggel küzdő gyermek többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez szükséges módszertani felkészültség.

Elvárások:

- Úgy tervezze meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervre hassanak; látás, hallás, mozgás, verbális kommunikáció együttesen szolgálják a képességek fejlesztését, a személyiségfejlesztést.
- Törekedjen a kreativitás, jellemformálás, problémamegoldó képesség fejlesztése, a csoportba való beilleszkedés segítésére. Az értékelésnél a gyermek önmagához viszonyított fejlődését hangsúlyozza.
- Alakítsa ki és fejlessze a gyermekekben az alapvető erkölcsi normákat, mint a másság elfogadása, együttérzés, segítőkészség, figyelmesség. A hibákat a gyermeki megértést segítő, korrekt és tapintatos módon javítsa.
- Legyen képes a gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe véve olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik az értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését, az egészséges életmód alakítását.
- Legyen képes a tehetséges a nehézséggel küzdő vagy sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő gyermeket felismerni, hatékonyan nevelni, fejleszteni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.
- Legyen érzékeny a gyermekek, családok problémáira, törekedjen az egészséges személyiségfejlesztés feltételeinek biztosítására.
- Legyen érzékeny saját eredményeire, kudarcaira. Következtetéseket és feladatokat fogalmazzon meg saját szakmai fejlődése érdekében.
- Ismerje fel a gyermekek személyiségfejlődésében jelentkező zavarokat nehézségeket, lehetőség szerint segítse ezek megoldását. Ha szükséges megfelelő szakemberhez irányítsa a gyermeket, a családot.

5. Kompetencia: A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, csoportirányítási tevékenység.

Elvárások:

- Személyes példájával kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveljen, különös tekintettel a nemzetiségi gyermekek esetében is.
- Fejlessze a közösségen belüli „én-szerep” felismerését, a tolerancia, az empátia és pozitív „együttgondolkodás” képességét.
- Törekedjen a baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes, vagy a konfliktusok kompromisszumos megoldására.
- Csoportjában tudatosan alkalmazza a konfliktus megelőzés módszereit, közös szabályalakítást, értékelési szempontokat, pozitív példák megerősítését valamennyi tevékenységben, kiemelten a játékban.
- Fejlessze a gyermekekben az önfegyelem, türelem, önállóság, feladattudat, szabálytudat képességét, az egymásra figyelést, a másik fél mondanivalójának türelmes meghallgatását.
- Fejlessze a társakért, a csoportért érzett felelősség kialakítását. Tudatos módszerválasztással segítse a csoporttagok közösség iránti erősítését.
- Legyen képes folyamatosan együttműködni a szülőkkel.

6. Kompetencia: A pedagógiai folyamatok és a gyermek személyiségfejlődésének

folyamatos értékelése, elemzése.

Elvárások:

- Ismerje az óvodás gyermek érési sajátosságait, törekedjen valamennyi apró, pozitív irányba történő változás megerősítésére.
- Folyamatos ellenőrzéssel, értékeléssel kitartó tevékenykedésre készítse a gyermeket. Rendelkezzen gazdag értékelési eszköztárral. Legyen képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására, vagy önálló eszközök elkészítésére. Pozitív megerősítéssel, az elért eredmény dicséretével további erőfeszítésre ösztönözze a gyermeket.
- A gyermek fejlődésének megfigyelését szolgáló feljegyzések vezetése, felmérés, elemzés évente minimum két alkalommal történjen meg.
- Az értékelés során legyen képes figyelembe venni a differenciálás szempontjait, a szülőktől kapott, gyermekük fejlődésére vonatkozó információkat is.
- A fejlesztésre vonatkozó tervét az egyéni sajátosságoknak megfelelően alakítsa, szükség esetén módosítsa saját gyakorlatát is.

7.Kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás.

Elvárások:

- Törekedjen szakmai és nyelvi szempontból az igényes nyelvhasználatra, személyes példamutatással nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszédre.
- Irányítsa a figyelmet a magyar nyelv tiszteletére, a nyelvi megfogalmazások gazdagságára.
- Segítse elő- kommunikációs helyzetek teremtésével-gyermek beszédkedvének felkeltését, biztosítsa a folyamatos szókincsbővítést.
- Tegye képessé a gyermekeket egymás meghallgatására.
- Ápoljon a kollégákkal, szakszolgálatokkal, más intézmény munkatársaival partnerközpontú kapcsolatot a gyermekek fejlődése érdekében.
- Legyen tájékozott az óvodapedagógiai szakirodalomban.
- Rendelkezzen önfejlesztési képességgel, igénnyel.
- Rendelkezzen a reális önértékelés képességével, legyen nyitott és befogadó a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.
- Legyen tájékozott a pedagógus szakma jogi és etikai szabályairól, az óvodapedagógusi hivatáshoz kötődő információs forrásokról, szervezetekről.
- Pedagógiai helyzetekben legyen képes együttműködésre, kölcsönösségre, segítő kommunikációra.
- Kísérje figyelemmel saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását.

8. Kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Elvárások:

- Legyen tájékozott az őt érintő pedagógiai kérdésekben, a szakmát érintő változásokban, a szakterület etikai kérdésekben.
- Munkáját a pontosság, megbízhatóság, önállóság jellemezze.
- Legyen tisztában erősségeivel és gyengeségeivel, tudatosan tervezze saját szakmai jövőjét.
- Elemezze, értékelje és fejlessze szóbeli és írásbeli kommunikációját.
- Munkájában alkalmazzon új, módszereket, tudományos eredményeket.

9. Gyermekvédelem az óvodánkban

A Magyar Köztársaság az 1991. évi LXIV. Törvénnyel 1991. november 20-án hirdette ki a gyermekek jogáról szóló egyezményt. 1997-ben megszületett a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXL. törvény. Mindezen dokumentumok képezik gyermekvédelmi munkánk törvény alapját.

Napjainkban a gyermekvédelemnek nemcsak a szociális méltányosság megítélésében van fontos szerepe, hanem a gyermekek családon belüli megítélésében is. A gyermekek biztonságra, nyugalomra, megértő szeretetre vágnak otthonukban és az óvodánkban is.

A gyermekvédelmi feladatok megszervezésére és ellátására felkértünk és megbíztunk egy kollégánónket, aki munkatervben rögzíti az éves gyermekvédelmi feladatokat.

Ezen feladatok ellátása valamennyi óvodapedagógus kötelessége.

- A gyermekekkel szemben nem alkalmazunk hátrányos megkülönböztetést származása, nemzeti, etnikai, vallási hovatartozása, hozzátartozója miatt, vagy bármilyen más okból.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek személyiségét, emberi méltóságát és óvjuk minden fizikai, lelki erőszakkal szemben.
- Valljuk, hogy a kisgyermekkor nem a kötelességek, hanem szabadság ideje, melyben a gyerekek joga, hogy egészséges és biztonságos, egyenlő hozzáférést biztosító környezetben nevelődjön.
- Hangsúlyozzuk, hogy az óvoda csak kiegészítője a családi nevelésnek, ezért fontos a család és az óvoda kapcsolattartásának sokoldalúvá tétele.
- A gyermekek fizikai, lelki szükségleteinek biztosítása a gyermekvédelmi törvény szellemében.
- A családi nevelés szakszerű segítése, bizalom elvű kapcsolat kiépítése, az adódó problémák felismerése, okok felderítése, javaslatok adása, szakirodalom ajánlása, kölcsönzése.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek befogadása (autista, beszéd és hallás fogyatékos).
- Migráns gyermekek befogadása.
- Különböző allergiák, lázgörcsök ellátása szülővel történő egyeztetés alapján.
- Szülők tájékoztatása mindenről, ami a gyermek személyiségét érinti.
- Fontosnak tartjuk a gyerekről szóló szakmai, egészségügyi információk átadását:
 - csoportban,
 - helyettesítéskor.

Amennyiben erőszakot, rossz bánásmódot, elhanyagolást tapasztalunk, intézkedünk:

- Családot látogatunk.
- Környezettanulmányt készítünk.
- Felvesszük a kapcsolatot a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Konzultálunk a közös munka lehetőségeiről.

Minden nevelési év kezdetén tájékozódunk a gyerekek szociális háttéréről, családlátogatás és információ csere keretében. Figyelünk az évközi változásokra is.

A helyi Önkormányzati Szociális Osztályának jelezzük a rászoruló szülők igényét a rendszeres, illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra.

Az Alapítvány Étkezési szabályzat 2.4.4 bekezdése szerint kedvezményt adhat az óvodavezető a gyermekvédelmi felelős javaslata alapján a térítési díj mérséklésére.

A szülőket megbeszéléseinken és a központi faliújságon tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelős személyéről, valamint elérhetőségéről.

Gyermekvédelmi felelősünk figyelemmel kíséri a város gyermekvédelmi eseményeit, tájékoztatja a kollégákat a törvényi változásokról, a szükséges teendőkről.

10. Érvényességi rendelkezések

Iránytű Pedagógiai programunk érvényességi ideje:

2013. szeptember 1-től visszavonásig

A felülvizsgálat és módosítás történet:

- jogszabályi előírás, ill. változás,
- fenntartói határozat,
- eredmények beépítése,
- kevésbé eredményes elképzelések elhagyása,
- nevelőtestület 50 + 1%-os javaslata alapján.

A pedagógiai programunk nyilvánossága:

Megtalálható:

- Minden csoportban
- Vezetői irodában
- Szülői faliújságon
- Óvodánk honlapján
- Fenntartónál

11. Legitimációs záradék

Iránytű pedagógiai programunkat a nevelőtestület egyhangúan elfogadta.

A határozat száma: 2/2016. (2016.08.31)

dátum: 2016.08.31.

Timpauer Ferencné

dátum:2016.08.31.

A nevelőtestület képviselőjében

Jóváhagyta:

Tőkei Krisztina

dátum: 2016.08.31.

óvodavezető

Ph.

